

APUNTES NECROLÓGICOS

INCHAUSPE

Joan dan irailaren 27-an ortzitu edo lurpetua izan da bere sorterrian, Atarratze-tik urrean dagoan Omize¹ errian, *Inchauspe* abadea, Baionako jaun Bikario nagusia izanikoa. Larogeta Sei urte zituan; adin andia, gaichik jadesten dabeena. Orraitiño, geiago iraungo ebalakoan egozan bera ezagututen eben guztiak.

Zarata gichigaz lan andiak bere denporan erabiliko gizona zan; lengo Apezpikoaren goarpelari edo *sekretarioa* legez, eta gero *Franchistegi* Aaspandar abade begiratuaren ondoren bikario nagusia, ondiño bere kargua edo egipidea ondo beteteko egoala, gobernuak alde eragin eutsana; guztiz leguna ta bakezko gizona zala, begitan artuta euken. Eztago Ezaugari oberik zuzena zala ta bide zuzenetik ateraten erraza etzala jakiteko. Bear zanean baekian ezetz esaten be; ori da nai-koa gaur gizonakandik esker onik egunean ez izateko.

Euskalzale andia zan. Aspaldian euskaldun izkribatzailla argienetarikoa bat legez zan ezagutua. Euskeratik kanpora be, jakintasun andiak eukazan; baiña beste lan guztien artean beti eukan gogoan edo eskuarte euskerazko lanen bat.

Berari esker da ezagutua gure artean, au da, euskereari geure go-goak zelanbait emonda gabiltzanen artean, Atsular, Sara-ko abade izan zanaren liburu entzute andikoa, *Geroko gero* dericliona. Inchauspe abadeak barriraztu eta argitara emon eban.

Liburu ori bariraztuteaz ganera beste lan batzuk be badaukaz; Euskereari dagokiozanak eta euskeraz egiñikoak, dira oneek «*Le Verbe Basque*»² 1868; «*Dialogues basques*»³ Duvoisin kapitaniñaz batera egi-

(1) Prantzezez *Abense-de-Haut*.

(2) Euskal-Aditza.

(3) Euskal-Autuak.

ñak, 1857, «*Jinkouak gisonareki egin patoak, edo egiazko religio-nea*» 1851; «*Saint evangile de Jesus-Christ*», Suberoko euskeran, 1856; «*L'Apocalypse*» San Juan apostoluen Suberoko euskeran au be: *Jesukristen imitazionia, Zuberouko utzulia*, 1883.

Aspaldion bizi izan da Omizen zaartzaro gozo baten; Jainkoak euki daiala zeruan, eta an erregutu beio Berari aiñ maite izan zituan Euskerea ta Euskal-erriagaitik.

Alan izan dain, arren edo erregubat eskatzen deutsagu gure irakurlai.

*
* *
*

ZACARÍAS LEIZAOLA

Fué un excelente amigo, con quien nos unió desde la infancia imperturbable y cariñosa amistad, cuyo recuerdo hemos de guardar en el corazón amorosamente.

Con su muerte no solo acabamos de perder á la persona apreciada, ¡no!, con la desaparición de Leizaola el arte en Guipúzcoa experimenta la pérdida del dibujante notable y distinguido.

Y esto no es adulación, ni lo decimos como impresión de este instante de dolor.

A nadie hemos visto manejar el lapiz como lo hacía el malogrado Leizaola.

Su Faber era más bien un manojo de pinceles, y sólo su estilo propio y ejecución, constituía hermoso empaste.

El claro obscuro que imprimía á sus producciones equivale al cuadro más concienzudamente pintado por mano maestra.

Leizaola, modestísimo hasta la exageración y alejado toda su vida del *mundanal ruido*, sólo dió á conocer sus trabajos artísticos entre sus relacionados íntimos.

Sus estudios del natural son obras de primer orden: el campo fué su felicidad y lo interpretó con tal exactitud y gusto, que bien quisieran para sí tal propiedad muchos artistas *laureados* con más ó menos medallas *de influencia*.

Poseía una pluma lozana y fresca; sus dibujos por este difícil procedimiento son primorosas obras de gran mérito y valor artístico,

(1) Jainkoak gizonakaz egíñiko egjunea, eta egjazko erlijioa.